

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το υ κ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Στήν νοτιοανατολική πλευρά τής Μεσογείου κείται ή ώραια γραφική μεγαλόνησος Κύπρος, με τή πανώφληα βουάη της, και τή δροσώλουστα άκρογάλεια της. Τό νησί αυτό κατέχει περιλάλητη θέση μέσα στις μεσογειακές χώρες τόσο για τή στρατηγική της άξία, όσο και για τόν παραγωγικό της πλούτο, τίς φυσικές όμορφίες της με τίς άπέραντες πευκόφυτες περιοχές, τίς πηγές της, τή δάση της σωστό βασιλείο του πρασινο, τούς ασφαλτοστρωμένους της δρόμους, που καταλαμβάνουν όλη της την έκταση τίς έξοχές της (Πλάτρες, Τρόδος, Πρόδρομος κ. ά.) με τή πολυτελέστατα συγχρονισμένα ξενοδοχεία της που συγκεντρώνουν χιλιάδες παραθεριστές άπ' όλα τή μέρη του κόσμου, και ίβιας τήν Αίγυπτο, Συρία, και Άγγλία, δημιουργώντας έτσι μία σοβαρή τουριστική κίνηση, άρετά ύπολογι-

ίβιας άπό ξένους εύρωπαϊους παραθεριστές κάθε χρόνο.

Οι κάτοικοι τής Κύπρου θά φθάσουν περίπου τούς 450 χιλ., άπ' τούς όποιους τή 45 είναι Έλληνες οι δέ λοιποι Τούρκοι και όλλοι Άρμένιοι. Οι Άγγλοι και όλλοι Εύρωπαϊοι είναι ελάχιστα. Παρ' όλους τούς αιώνες που πέρασαν, και τίς άλλεπάλληλες έπιβροές άπό τούς διαφόρους, κατά καιρούς κατακτητές, τή ελληνικό στοιχείο παρέμεινε άμιγές κι' άκλόνητο, πιστό διάπλατα στην Μάνα του Έλλάδα, και με τήν ψυχή πλημμυρισμένη άπό άκραίφνη πατριωτισμό, και πάντα έμπνεόμενο άπό τόν διακαή κι' αιώνιο πόθο τής Ένωσης.

Ό επισκέπτης τής μεγαλονήσου άπό τήν πρώτη στιγμή τής αφίξής του δέν νομίζει πως βρίσκεται σέ

Μαθηταί και μαθήτριά του Έλλάς, Ώβελου Άμμόχωστου με τή διδακτικό προσωπικό του Ίδρυματος

σημ και κεφαλαίωδη άπό οικονομική άποψη για τήν νήσο.

Η Κύπρος έχει επίσης άνεπτυγμένη τήν βιομηχανία, τή έμπορία, και τήν κτηνοτροφία, έχει δέ και όρυχεία άμιάντου και χαλκοπυρίτη, και καλή γεωργία. Στά λιμένα της παρατηρεί κανείς μεγάλη κίνηση πλοίων ίβιας έμπορικών που έρχονται άπό τίς άκρες τής Εύρώπης και Άφρικής δέ ξεφορτώνουν διάφορα έμπορεύματα, ήνά φορτώνουν προιόντα τής Κύπρου, και πολλά έπιβατικά ελληνικά, ιταλικά, τουρκικά κ.λπ. που έκτελούν τακτική συγκοινωνία με τίς Χώρες τους. Η Άμμόχωστος με τή άθρονα περιβάλλια της άπό πορτοκαλιές, μανταρινιές και λεμονιές, τούς άνθοστολίστους κήπους της και τίς 360 άρχαίες εκκλησιές της, κατέχει προνομιοχού θέση σάν λιμάνι έμπορικό. Έπειτα έρχονται ή Λεμεσός κι' ό Λάρνακ και τελευταία ή Πάφος με τίς ιστορικές της άρχαιότητες, που βρίσκεται στην νοτιοανατολική άκρη του νησιού. Η Κερύνεια πάλι είναι μία όμορφη μικρή πόλις, που παρουσιάζει άρκετό τουριστικό ενδιαφέρον, έχει δέ ένα πολυτελέστατο κι' άπέραντο ξενοδοχείο του Κοτσολή τή όποιο κατακλύζεται

ξένο μέρος, γιατί όπου γυρίσει κι' όπου σταθεί, άκούει τήν ελληνική γλώσσα με κάποιον Ίδιοτισμό, που ένώ βρίσκω άξιοπρόσεκτο γιατί έχουν για βάση τήν άρχαία ελληνική διάλεκτο, έπειτα άντικρίζει κανείς παντού τήν ρωμεική νοοτροπία, και τίς συνήθειες τού τόσε χιλιάδες χρόνια στάθηκαν άδύνατον να τήν αλλάξουν. Δικαιολογημένα βέβαια, ό Έλληνας επισκέπτης αισθάνεται όπερφηάνεια κι' έγωισμό για τούς άδελφούς του Κυπρίους, και νιώθει να πάλλη ή καρδιά του άπό πατριωτισμό για τήν άνωτερότητα τής φύλης του, και να δημιουργείται μέσα του άθελα, κάποιον παράνοτον για τήν μέχρι σήμερα μη άκόμα δικαιοση του πανελληνίου πόθου τής Ένωσης μεν τή Έλλάδα.

Παράλληλα προς όλα αυτά τή πλεονεκτήματα, ή Κύπρος δέν όστερεί τόσο σέ λογοτεχνική όσο και μουσική εκδήλωση. Έχει πολλούς φιλολογικούς συλλόγους και σωματεία, εκδίδονται έπει άξιόλογα λογοτεχνικά περιοδικά που έτυχαν και ώμενων κρίσεων άπό κορυφαίους μας τεχνοκρίτες, κυκλοφορούν 16 ελληνικές έφημεριδές ήμερήσιες και 2 εβδομαδιαίες, και γενικά ύπάρχει σημαντική πνευματική κίνηση άπό διαλεχτούς

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Κυπρίαις διανοούμενους, γεμάτους Ισπανικά κ' ένθουσιασμό γιά τήν κολλήτερη μόρφωση και διαπαιδαγώγηση του κοινου των.

Τήν Κύπρο έπαικίπομαι κάθε χρόνο, από το 1947 ως έξεταστής τών εκεί παραρτημάτων του έν 'Αθήναις Κεντρικού 'Ελληνικού 'Ωδείου, που είναι και ό σπουδαιότερος συντελεστής τής μουσικής μορφώσεως τών Κυπρίων. Είμαι πολύ εύτυχης γ' αυτό, γιατί μου παρέχεται ή εύκαιρία να διαπιστώνω κάθε χρόνο τήν μουσική πρόοδο του άδελφου Κυπριακού λαού, που τόση, όμολογώ, δείχνει διάθεση και θέληση γιά τήν μόρφωση του παιδιου του. Σ' όλες τις μεγάλες πόλεις τής Κύπρου λειτουργούν παραρτήματα του 'Ελληνικού 'Ωδείου ήτοι: στην Λευκωσία, τήν 'Αμμόχωστο, τήν Λεμεσό, και τόν Λάρνακα.

200 μέ συνεχής κάθε χρόνο αύξηση, που μαρτυρεί τήν άπείροιστη έκτίμηση και έμπιστοσύνη τής κυπριακής κοινωνίας προς τό 'Ελληνικό 'Ωδείο, και μέ τά άλλα παραρτήματα μαζί τους 400 περίπου.

Στις άλλες πόλεις που άνέφερα διδάσκουν στήν μέν 'Αμμόχωστο ή διαλεχτή νέα σούλα πιανίστα Δις Λέλα Κλεώπα, μαθητρία τής Κας Μαζούτης και πρώτο βραβείον του 'Ελ. 'Ωδείου, μία καλλιτέχνης μέ εξαιρετικό μουσικό ταλέντο, που ύπόσχεται, κατά τήν γνώμη μου ως και πολλών άλλων συνδεδεθών μου λαμπρή σταδιοδρομία, μαζί δε μέ τόν φιλόλογο-παιδαγωγό κ. Σκεύον Σωριάτη διευθύνει τό παράρτημα μέ ύποδειγματική φροντίδα και έργατικότητα. Έπίσης δά και ό κ. Δ. Τίριμος, ένας άκούραστος έργατης τής Τέχνης, μέ γερές μουσικές σπουδές στο έξωτερικό, προσφέρει τις

Μαθητρίαι και μαθητρίαι του 'Ελλ. 'Ωδείου Λευκωσίας μέ τό διδακτικό προσωπικό του Ιδρύματος

Τά μέχρι σήμερα άποτελέσματα τής συντελουμένης σ' αυτά μουσικοπαιδαγωγικής έργασίας, είναι ικανοποιητικότητα από κάθε άποψη. Τό παράρτημα Λευκωσίας, που είναι και τό μεγαλύτερο Ιδρύθηκε τό 1929 από τήν έξαιρετη καλλιτέχνη και παιδαγωγό του πιάνου Κα 'Ελένη 'Αθανασιάδη-Μαζούτη, παλαιά μαθητρία του άειμνήστου Δ. Ι'ινδίου (Δ'ιτου του 'Ελ. 'Ωδείου και άρίστου παιδαγωγού). Η Κα Μαζούτη που είναι και δ'ιτρια του παραρτήματος, πρέπει να θεωρηθή ό μουσικός στυλοβάτης και πρόδρομος τής μουσικής κίνησης στην Κύπρο. Ή είκοσι συνεχή χρόνια δουλεύει έντατικά και έχει στό ένεργητικό τής να παρουσίαση πολλούς διακλαματούς ός και πτυχίους μαθητές, που τόρα παράλληλα ι'ι' αυτοί συμβάλλουν στην διάδοση τής μουσικής Ιδέας στην Κύπρο. Έπίσης στην Λευκωσία διδάσκει ένα διαλεχτό έπιτελείο καλλιτεχνών που τό άποτελούν στο βιολί και τραγουδι οι καθηγητρίαι κ. κ. Κ. Κασοινούλου (διπλωματούχος του βιολιου του 'Ελ. 'Ωδείου μαθητρία του κ. Τ. Σούλτες, και καθηγήτης ώδικής στο γυμνάσιου γυνάσιου) και Δημ. Τίριμος. Στά θεωρητικά δε ό νέος καλλιτέχνης του πιάνου κ. Γ. 'Αρβανιτάκης (διπλωματούχος του 'Ωδείου 'Αθηνών) και πολλές διδάσκουσες πτυχίους μαθητρίαι τής Κας Μαζούτης.

Τό σύνολο τών μαθητών του 'Ωδείου φθάνει τους

πολύτιμες ύπηρεσίες του εις τά παραρτήματα του 'Ελλ. 'Ωδείου τής Κύπρου. Ό κ. Τίριμος τελευταία κατήρτισε και μαθητική όρχήστρα και χορωδία έξυπνώντας παραρτήματα τήν Τέχνη στον τόπο του, διευθύνει δε και τό παράρτημα στο Λάρνακα. Στην Λεμεσό πάλι διδάσκει μία φιλότιμη καλλιτέχνης ή Κα Μ. Τσιρκου (τής τάξεως του άειμνήστου καθηγητού και δεξιότηχης Βλ. Φρήμαν), που φροντίζει μ' όλη τής τήν άγάτη γιά τήν μουσική μόρφωση τής εκεί νεολαίας.

Έκτός από τό 'Ελληνικό 'Ωδείο, που όπως είπα προποστατεί στη μουσική κίνηση τής Κύπρου, ύπάρχει και ένα μοναδικό παράρτημα του 'Εθνικού 'Ωδείου στην Λευκωσία, τό όποιο διευθύνεται από τήν Δίδα Λέλα Σαμεωνίδου (διπλωματούχος μαθητρία τής Κας Μαζούτης) ένς άλλο 'Ωδείο του συλλόγου Λυκείου 'Ελληνίδων στην 'Αμμόχωστο, στην Λεμεσό άκόμα τό Ιβιατικό όδείο του γνωστου μουσικολόγου και συνθέτου κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη, καθώς και διάφορα άλλα μουσικοφιλολογικά σωματεία, εκτός και μερικων καλλιτεχνών που διδάσκουν τήν μουσική κ' Ιβαν και όλα αυτά από κοινού, προσδίδουν μέ γενικότερη έξυπνότητα και έξόρηση στην Τέχνη και φανερώνουν τήν ξεχωριστή διάθεση του κυπριακού λαού γιά μία εύρύτερη μελλοντική μουσική ανάπτυξη, στην όποία πιστεύω άπόλυτα να φθάση πολύ σύντομα, ώστε να μπορούν

